

STERNS

	Waddengebied		Hollandse kust		TOTAAL
	→ W	→ O	→ Z	→ N	
"visdief/noordse stern"	95	512	347	23372	24386
Visdief	32	12	76	1795	1915
Noordse stern	4	-	27	2697	2728
Grote stern	97	143	1653	7517	9410
Lachstern	-	-	-	10	10
Dwergstern	6	104	53	1332	1495
Reuzenstern	-	-	-	1	1
Zwarte stern	-	1	4	674	679

Grote stern

In het voorjaar van 1974 werden in het Waddengebied veel meer Grote sterns gezien dan langs de Hollandse kust : 2423 ex. tegen 1961 ex. bij minder waarnemingsuren. In 1975 was het geheel omgedraaid : opvallend veel langs de Hollandse kust en vrijwel ontbrekend in het Waddengebied.

De eerste Grote sterns werden op 21 maart op Schier gezien. Het grootste uurtotaal in het Waddengebied wordt genoteerd op 8 mei : 27 ex. west en 7 ex. oost op Vlieland. Langs de Hollandse kust worden de eerste Grote sterns op 1 april waargenomen. Tot 22 april blijven de aantallen echter zeer klein. Op laatstgenoemde dag worden echter langs de gehele kust tientallen ex. per uur opgemerkt. De beste trekdag is 8 mei, als bij Scheveningen 369 ex. en bij Katwijk 106 ex. in noordelijke richting passeren. (in één uur). Hoewel de soort daarna nog op zeer veel uren wordt waargenomen, blijven de uurtotalen toch steeds beneden de 100 ex.

Een moeilijk te verklaren verschijnsel is de noordwaarts gerichte trek in juni en begin juli. Waarschijnlijk zullen deze vogels te laat in de kolonies arriveren om nog tot broeden te kunnen komen. Zijn het nog niet geslachtsrijpe dieren die toch reeds de kolonies opzoeken ? Zie voor dit probleem ook de Noordse stern .

Uurfrequentie verdeling voor Grote stern

klasse	0	1 - 10	11 - 50	51 - 100	101 - 200	201 - 500
Wadden	235	39	6	-	-	-
Hollandse kust	413	214	199	32	1	1

Reuzenstern : 26 juni - 1 ex. zuid - Hondsbossche

Lachstern : 16 april - 1 ex. noord - Noordwijk
 25 april - 1 ex. noord - Maasvlakte
 1 mei - 1 ex. noord - Maasvlakte
 8 mei - 1 ex. noord - Scheveningen (tussen 6 en 7 u)
 - 2 ex. noord - Katwijk (tussen 7 en 8 u)
 - 2 ex. noord - Hbz. (na 18 u)
 11 mei - 1 ex. noord - Maasvlakte
 27 mei - 1 ex. noord - Katwijk

Dwergstern

In het Waddengebied wordt deze soort op 19 april voor het eerst gezien en langs de Hollandse kust op 4 april (Maasvlakte). Langs het Noordzeestrand van de Wadden-eilanden moet men dan tot 17 mei wachten op de volgende Dwergstern. Wel werd in de eerste week van mei gezien dat Dwergsterns langs de wadzijde van Terschelling in oostelijke richting trokken.

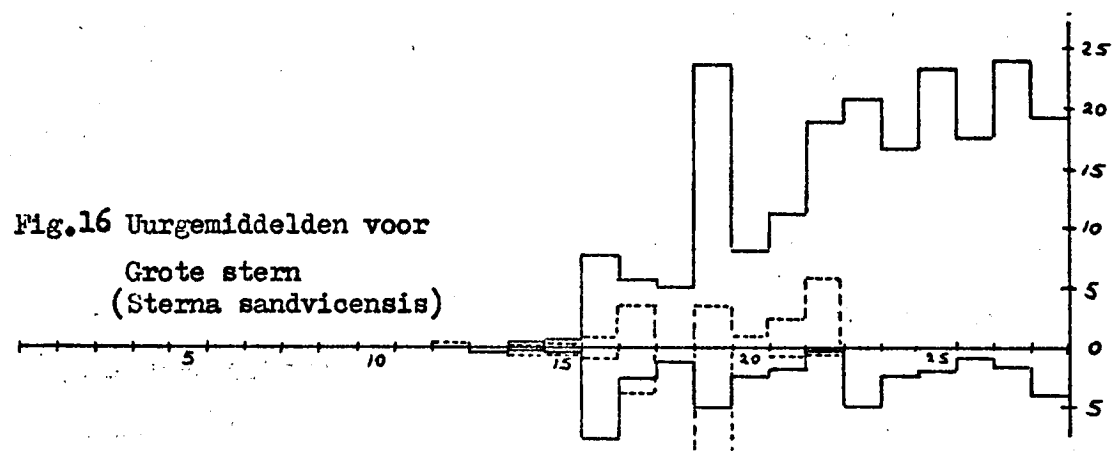
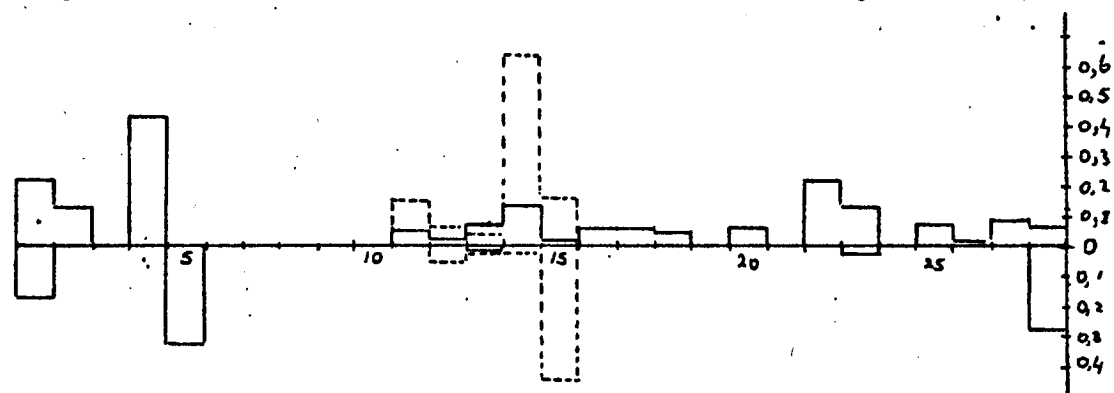
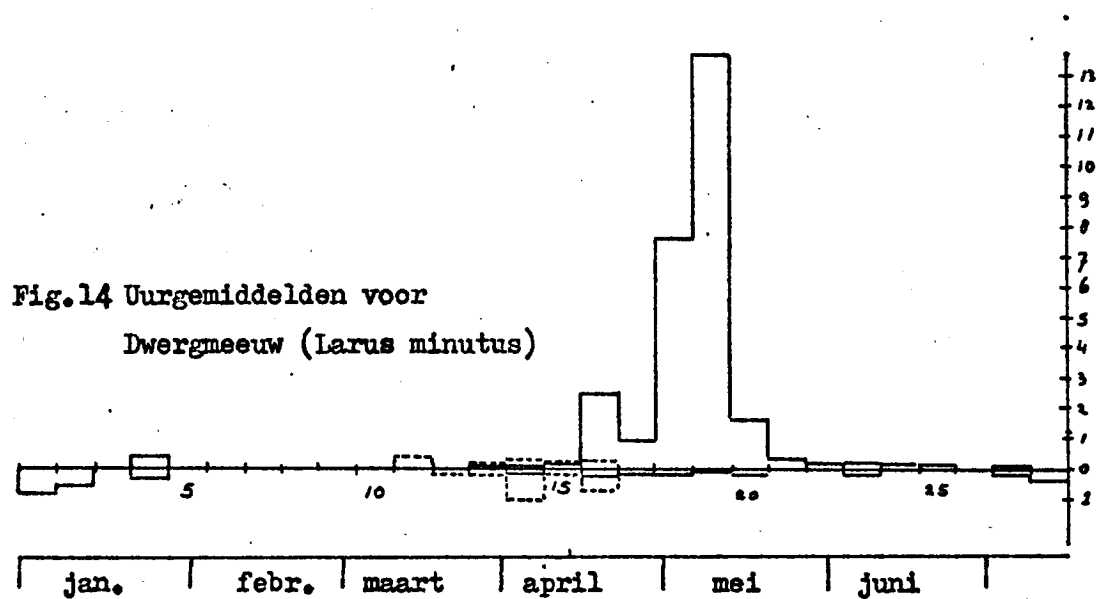
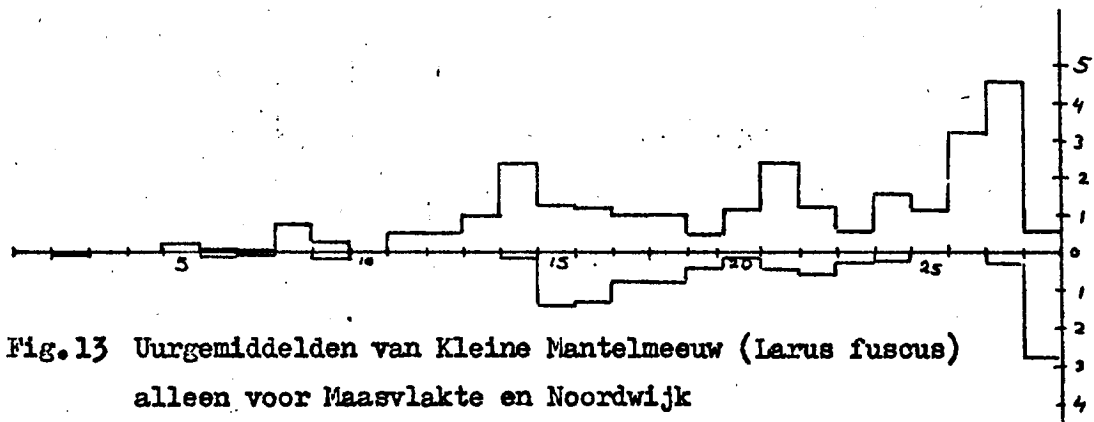

Fig.17 Uurgemiddelden voor
Dwergstern (*Sterna albifrons*)

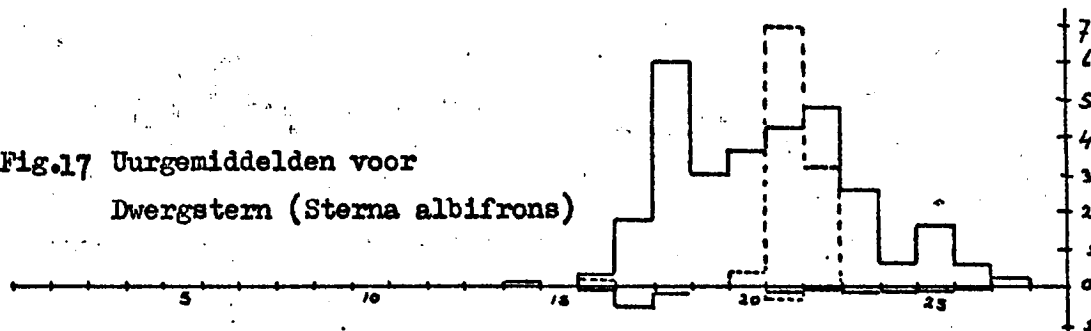
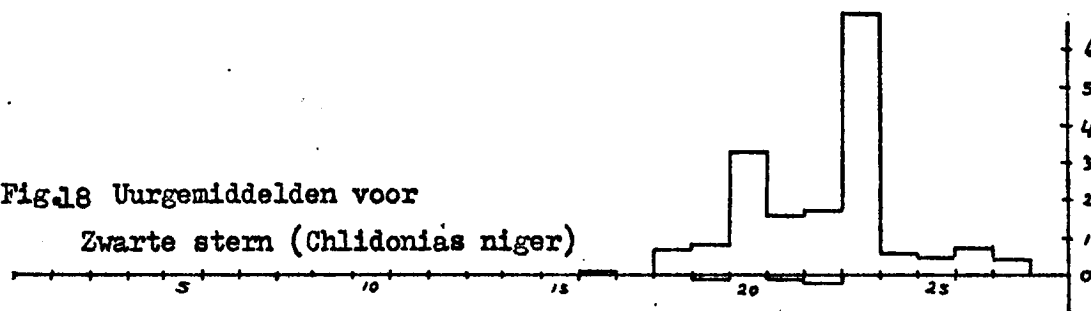

Fig.18 Uurgemiddelden voor
Zwarte stern (*Chlidonias niger*)

jan.	febr.	maart	april	mei	juni
------	-------	-------	-------	-----	------

Fig. 19 Uurgemiddelden van
"visdief/no.stern" + Visdief +
Noordse stern

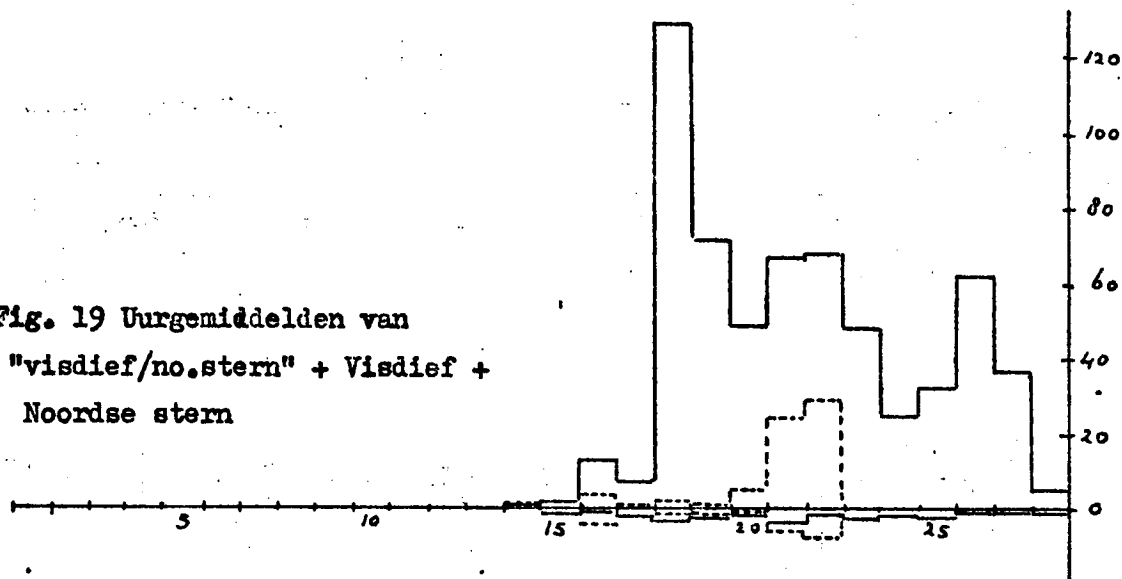

Fig. 20 Uurgemiddelden voor
Noordse stern (*Sterna paradisaea*)
alleen van Maasvl. en Noordwijk

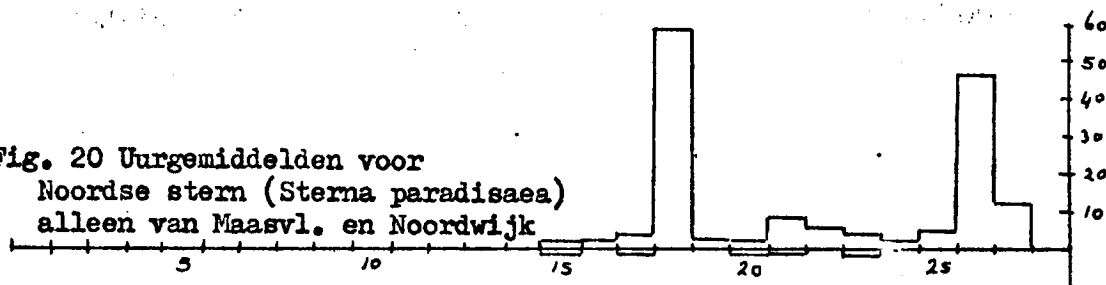
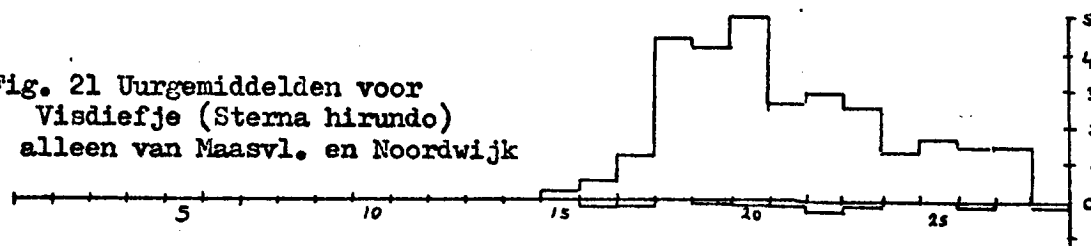

Fig. 21 Uurgemiddelden voor
Visdiefje (*Sterna hirundo*)
alleen van Maasvl. en Noordwijk

Langs de Hollandse kust werden geen grote trekgolven opgemerkt. Nu kan zo'n trek golf natuurlijk gemakkelijk gemist worden, gelet op het onregelmatige dagritme van de trekkende Dwergstern. Zo werd op 8 mei 1974 een golf van 435 ex. in 2 uur gezien (Scheveningen : 17½ - 19½ u). Ook in 1975 werd tegen de avond een opleving van de trek geconstateerd, zoals op 7 mei te Castricum en op 8 mei aan de Hbz. Het uurmaximum werd genoteerd op 30 april : 9-10 u 48 ex. noord - Maasvlakte. In juni werd deze soort nog in 50 uren verspreid over 12 dagen opgemerkt. In de eerste helft van juli was dit in 5 uren, verspreid over 3 dagen.

Verdeling van uurfrequenties voor Dwergstern

klasse	0	1 - 10	11 - 20	21 - 50	50 +
Waddengebied	268	8	2	2	-
Hollandse kust	665	160	19	16	-

Zwarte stern

In het Waddengebied werd deze soort slechts éénmaal waargenomen : 29 mei - 1 ex. Schiermonnikoog.

Langs de Hollandse kust werd de Zwarte stern voor het eerst op 16 april op de Maasvlakte gezien. Evenals vorig jaar is week 20 een goede trekperiode, maar verrassender is de trek in de eerste helft van juni. Zo trok in week 23 ruim één derde deel van het totaal langs. De beste trekdag was 8 juni, tien aan de Hbz. tussen 12½ en 15½ u de volgende aantallen werden genoteerd : 17 - 21 - 22. Bij Noordwijk werd tweemaal een ex. in "winterkleed" waargenomen. Waarschijnlijk zijn dit 2 of 3 jaars vogels geweest, die normaliter in de warmere streken overzomeren.

In juni werd deze soort in 34 uren, verspreid over 12 dagen gezien. In de eerste helft van juli was dit in 6 uren, verspreid over 2 dagen.

Verdeling van uurfrequenties voor de Zwarte stern :

klasse	0	1 - 10	11 - 20	21 - 50	50 +
Waddengebied	279	1	-	-	-
Hollandse kust	735	91	17	7	-

Noordse stern - Visdiefje

De figuren 20 en 21 geven een indruk van de trek van de Noordse stern en het Visdiefje. Voor deze figuren zijn alleen de waarnemingen van Bijlsma en Van Dijk gebruikt. Al moet wel bedacht worden dat op veel dagen vrijwel geen stern gedetermineerd kon worden door slechte lichtval of te grote afstand, toch laten deze figuren wel zien dat het Visdiefje waarschijnlijk regelmatig voorkomt dan de Noordse stern. De eerste grote golf van de Noordse stern werd waargenomen op 30 april op de Maasvlakte. De tweede viel erg laat in het seizoen, nl. einde juni en begin juli. De Noordse sterns vlogen daarbij in groepjes van 10 tot 20 ex. in linie achter elkaar zeer snel en laag over het water. Opvallend was verder dat ook later op de dag werd doorgevlogen en er niet gefourageerd werd. Evenals de trek van de Grote stern in juni, roept ook deze late trek de nodige vragen op. Het zou interessant zijn te vernemen of de Noordse sterns in de arctische gebieden in juli nog tot broeden komen.

In het Waddengebied werd de eerste Noordse dief (de bij velen in gebruik zijnde benaming voor een niet gedetermineerde stern van het Visdief/Noordse stern-type) waargenomen op 6 april. Tot 25 mei blijft de doortrek hier zeer bescheiden. Daarna eindelijk iets grotere aantallen met als uurmaximum : 28 mei - 64 ex. - Schier. Langs de Hollandse kust wordt de eerste op 3 april op de Maasvlakte gezien. Tot 30 april worden bijzonder weinig Noordse dieven opgemerkt; zo is in week 17 (23-29 april) de presentie slechts 60 %. Op 30 april worden echter zeer veel ex. waargenomen, bv. aan de Hbz. van 9 tot 15 u de volgende uurtotalen : 854 - 864 - 945 - 550 - 770 - 449. Ook 11 mei geeft veel sterns te zien, ook weer vooral aan de Hbz. : van 9½ tot 12½ u : 156 - 518 - 517. Evenals in 1974 wordt ook nu op enkele dagen opvallende avondtrek waargenomen, zoals op 12 mei met 800 ex in één uur bij Huisduinen en op 14 mei met 415 ex. aan de Hbz.

Werd in het verslag over het voorjaar van 1973 nog gezegd dat de trek van sterns vooral door NO winden werden beïnvloed. nu werden ook grote aantallen gezien bij wind tussen ZW en NW, zoals op 30 april, 11 mei, 12 mei en 14 mei.

Verdeling van uurfrequenties voor Visdiefje + Noordse stern + Noordse dief.

klasse	0	1 - 10	11 - 50	51 - 100	101 - 200	201 - 500	500 +
Waddengebied	243	18	18	1	-	-	-
Hollandse kust	419	120	172	83	39	18	9